

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 1/2009 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lag om
fortbestånd av arbetsavtals- och tjänsteförhållan-
landet för den som fullgör skyldighet att försva-
ra landet och till vissa lagar som har samband
med den**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 2 december 2008 en proposition med förslag till lag om fortbestånd av arbetsavtals- och tjänsteförhållandet för den som fullgör skyldighet att försvara landet och till vissa lagar som har samband med den (RP 207/2008 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Raila Kangasperko, arbets- och näringsministeriet

- regeringsråd Timo Turkki, försvarsministeriet
- regeringsråd Pertti Siiki, social- och hälsovårdsministeriet
- chefsjurist Timo Koskinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- juridisk ombudsman Risto Tuominen, Företagarna i Finland rf
- organisationssekreterare Kaj Raninen, Vapenvägrarförbundet rf.

Skriftligt utlåtande har lämnats av

- Finlands näringsliv
- Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf
- Akava ry.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen en ny lag om fortbestånd av arbetsavtals- och tjänsteförhållandet för den som fullgör skyldighet att försvara landet. Samtidigt ska lagen om fortbestånd av till tjänstgöring inkallad värnpliktigs arbets- eller tjänsteförhållande, som trädde i kraft vid ingången av 1962, upphävas eftersom den är föråldrad till både innehåll och terminologi. Vissa

andra lagar som har samband med den föreslås bli ändrade i tillämpliga delar.

Arbetstagare som förordnats till vapentjänst, civiltjänst eller vapenfri tjänst föreslås ha rätt att få ledigt från arbetet för att fullgöra tjänstgöringen och rätt till starkt uppsägningsskydd. De ska också ha rätt att återgå till sitt tidigare arbete efter att tjänstgöringen avslutats eller avbrutits. Vissa anmälningstider måste dock iakttas för att

ha rätt att återgå till arbetet. Bestämmelserna ska också gälla kvinnor som gör frivillig militärtjänst.

I värnpliktslagen föreslås bestämmelser om skyldigheten att vid uppbådet säkerställa att bestämmelserna om fortbestånd av arbetsavtals- och tjänsteförhållandet klargörs för de uppbådspliktiga. Värnpliktslagen och civiltjänstlagen föreslås dessutom få bestämmelser om att kommandören för truppförbandet och civiltjänstcen-

tralens direktör ska vara skyldiga att ge dem som håller på att fullgöra sin tjänstgöring nödvändig information om de förfaranden och tidsfrister som inkallade till tjänstgöring ska iaktta i fråga om återgång till arbetet. Regleringen syftar till att ge unga människor som förordnats till eller håller på att fullgöra sin tjänstgöring bättre kännedom om sina rättigheter.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft våren 2009.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet finner propositionen nödvändig och lämplig och tillstyrker därför lagförslagen utan ändringar.

Syftet med propositionen är att modernisera bestämmelserna om arbetsavtals- och tjänsteförhållandets fortbestånd för dem som fullgör skyldighet att försvara landet. Tanken är att unga människor som förordnats till eller håller på att fullgöra sin tjänstgöring bättre ska känna till de rättigheter och skyldigheter som ingår i anställningsskydd och fortsatt anställning. Dessutom ska samma regler för återinträde i arbetslivet som gäller för alla andra som fullgör tjänstgöring också gälla kvinnor som gör frivillig militärtjänst.

I dagsläget informeras alla uppbådspliktiga om anställningsskydd och återinträde i arbetslivet genom försvarets meddelande Beväring som skickas ut före tjänstgöringen. Dessutom tas frågan upp muntligt vid uppbåden. Däremot skiljer sig möjligheterna att få information under pågående tjänstgöring vid beväringstjänst och civiltjänst. Vid beväringstjänst får man information om anställningsvillkoren vid en så kallad hemförlovningslektion före hemförlovningen, men vid civiltjänstgöring bara vid utbildningen i bör-

jan av tjänstgöringen. Enligt propositionen är kommandören för truppförbandet och direktören för civiltjänstcentralen skyldiga att se till att de som fullgör sin tjänstgöring känner till sina rättigheter och skyldigheter visavi fortsatt anställning. Det är viktigt att alla som fullgöt sin plikt att försvara landet har samma möjligheter att få information om anställningsfrågor oberoende av tjänstgöringsform. Utskottet finner lagförslagen nödvändiga och anser att de förbättrar och förtydligar möjligheterna att få information, särskilt för unga civiltjänstgörare.

Kvinnor som avbryter sin militärtjänst har en aning sämre möjligheter att återgå till sitt arbete än män i samma situation. Det är därför viktigt att bestämmelserna om kvinnors rätt att återgå till sitt arbete ändras för att lika villkor ska gälla kvinnor som gör frivillig militärtjänst och andra som fullgör sin skyldighet att försvara landet.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 26 februari 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Arto Satonen /saml
vordf. Jukka Gustafsson /sd
medl. Susanna Haapoja /cent
Anna-Maja Henriksson /sv
Arja Karhuvaara /saml
Johanna Karimäki /gröna
Merja Kuusisto /sd
Esa Lahtela /sd

Jari Larikka /saml
Markus Mustajärvi /vänst
Sanna Perkiö /saml
Paula Sihto /cent
Katja Taimela /sd
Tarja Tallqvist /kd
Jyrki Yrttiaho /vänst
ers. Juha Rehula /cent.

Sekreterare var

konsultativ tjänsteman Marjaana
Kinnunen.